

Ge alla elever samma chans

ETT INITIATIV FRÅN

Ny & kunnig **– Hur tar skolan ansvar för nyanlända elever?**

LO-borgen 26 nov. 2015

Professor Monica Axelsson
Institutionen för språkdidaktik
Stockholms universitet
monica.axelsson@isd.su.se

Monica Axelsson, Institutionen för
språkdidaktik, Stockholms universitet

Resurser för nyanlända

Bedömn.verktyg
för sva

Svenska
som
andraspråk

Studiehand-
ledning

Modersmål

Ämnes-
svenska

Nyanländ elev
Skolbakgrund
Litteracitet
Ämneskunskaper

Kartläggning

Kamrater

Ämnes-
undervisning i
reguljär klass

Fortbildning alla lärare

Monica Axelsson, Institutionen för
språkdidaktik, Stockholms universitet

Likvärdighet

(Westling Allodi 2002)

- Likvärdighet som *“samma möjligheter”* kan ses som ett underifrånperspektiv som ger individer och grupper rätt att behandlas likvärdigt även om de är olika.
- *“Samma möjligheter”* uppnås genom att elever deltar i undervisning som utgår från deras behov och förutsättningar.
- *“Samma möjligheter”* innebär att eleven i alla skeden förstår undervisningsspråk och uppgifter

L1
Eng
Sva

Sva-lärare
Studiehandledare
Klass-/ämneslärare

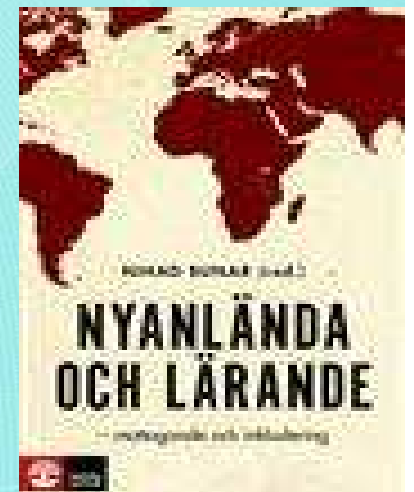
Språk-
utveckling

Kunskaps-
utveckling

Social
inkludering

Nyanlända
Etablerade
kamrater

Monica Axelsson, Institutionen för
språkdidaktik, Stockholms universitet

Vad behövs?

- Flexibilitet utifrån individens bakgrund
- Explicit stöttning Vad, Hur
- Aktiviteter kring språk och ämne
- Riklig interaktion i språk- och ämnesundervisning

- Tala, läsa, skriva i alla ämnen

Så tar skolan ansvar för nyanlända: Utmaning och stöttning

- Kartläggning av skolbakgrund
- Språk och ämne undervisas parallellt
- Samarbete (svenska som andraspråk, ämnessvenska, modersmål, studiehandledning, reguljär ämnesundervisning, kamrater)
- Stöttning vid övergång från FK till reguljär klass – så länge det behövs
- Attityder - Hela skolans uppdrag

Referenser

- Allodi, M.W. (2002), *Support and resistance: Ambivalence in special education*. Doctoral dissertation. Studies in Educational Sciences No. 62. Stockholm: HLS-förlag.
- Axelsson, M. (2015). Nyanländas möte med skolans ämnen i ett språkdidaktiskt perspektiv. I: Bunar, N. (red.), *Nyanlända och lärande – mottagande och inkludering*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Bunar, N. (2015). *Nyanlända och lärande – mottagande och inkludering*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Gibbons, P. (2009). *Stärk språket. Stärk lärandet*. Stockholm: Hallgren & Fallgren.
- Gibbons, P. (2010). *Lyft språket. Lyft tänkandet*. Stockholm: Hallgren & Fallgren.
- Juvonen, P. (2015). Lärarröster om direktplacering av nyanlända elever . I: Bunar, N. (red.), *Nyanlända och lärande – mottagande och inkludering*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Nilsson Folke, Jenny (2015). Från inkluderande exkludering till exkluderande inkludering? Elevröster om övergången från förberedelseklass till ordinarie klass. I: Bunar, N. (red.), *Nyanlända och lärande – mottagande och inkludering*. Stockholm: Natur & Kultur.

Referenser

- Nilsson, Jenny & Axelsson, M (2013). "Welcome to Sweden...": newly arrived students' experiences of pedagogical and social provision in introductory and regular classes. *International Electronic Journal of Elementary Education*.
- Nilsson, Josefin (2015). Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Lärares lärande. En etnografisk studie om utveckling av språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i undervisning för nyanlända högstadielärover i ämnet biologi. (Diva) Masteruppsats. Stockholms universitet: Institutionen för språkdidaktik.
- Sellgren, M. (2011). *Den dubbla uppgiften. Tvåspråkiga elever i skolans mellanår arbetar med förklarande genre i SO*. Stockholm: Institutionen för språkdidaktik, Stockholms universitet. (Diva). Licentiatuppsats
- Uddling, J. (2013). Direktintegrerade elevers möjligheter till lärande i ämnesundervisningen. Masteruppsats. Stockholms universitet: Institutionen för språkdidaktik.